

Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsi
Politologiya və sosiologiya kafedrası

5908.01 – SIYASI NƏZƏRİYYƏ İXTİSASI ÜZRƏ DOKTORANTURAYA QƏBUL
İMTAHAN SUALLARI 2024

1. Siyasi elmin təşəkkülü və inkişafı
2. Siyasi elmin nəzəri-metodoloji əsasları
3. Siyasi elmin metodları və metodologiyasının təşəkkülü
4. Fransada liberalizm və hüquqi pozitivizm nəzəriyyələri (B.Konstan,O.Kont)
5. İngiltərədə liberalizm doktrinası (İ.Bentam)
6. Müasir siyasi elmin inkişafında Çikaqo məktəbinin rolu
7. J.J.Russonun siyasi radikalizmi
8. İstiqlaliyyət uğrunda mübarizə dövründə ABŞ-da siyasi təlimlər
9. XX əsrin sonu -XXI əsrin əvvəllərində siyasi elmin inkişaf xüsusiyyətləri
10. M.F.Axundovun siyasi görüşləri
11. Aristotelin "Siyasət" əsərinə məntiqi yanaşma
12. Siyasi elmin tədqiqat metodları
13. C.Lokkun və T.Hobbsun ictimai müqavilə nəzəriyyəsinin fərqli xüsusiyyətləri
14. Qədim Şəqrdə siyasi ideyalar
15. Antik yunanıstanda və Romada siyasi ideyalar
16. Platonun siyasi-hüquqi görüşləri
17. İ.Xaldunun sosial siyasi görüşləri
18. N.Tusinın sosial siyasi görüşləri
19. Qərbi Avropada yeni siyasi-hüquqi görüşlər sistemi(N.Makiavelli,İ.Boden)
20. Monteskyö və Volterin maarifçilik konsepsiyaları
21. T.Peynin və Ceffersonun demokratik siyasi görüşləri
22. C.Lokkun hakimiyyətin bölünməsi nəzəriyyəsi
23. Siyasi hüquqi ideyalar sosial idrakın təzahür sferasıdır
24. Fukiamanın tarixin sonu konsepsiyası
25. Siyasət ictimai-siyasi fəaliyyət və elm kimi
26. Siyasət siyasi mənafeələr sferasıdır
27. Siyasi proseslər və onların idarə olunması
28. Siyasətin mahiyyəti və strukturu
29. Siyasətin funksiyaları, təzahür formaları və subyektləri
30. Siyasət cəmiyyətin tənzimləyici-nəzarətedici yarım sistemidir
31. Siyasi proses anlayışı və xüsusiyyətləri
32. Siyasi proseslərin tipləri
33. Siyasi sosiallaşmanın mərhələləri və tipləri
34. Siyasi iştirak və onun formaları
35. Hakimiyyət anlayışı və siyasi hakimiyyətin məzmunu
36. Hakimiyyətin tipləri və legitimliyi problemi
37. Hakimiyyətin məzmunu və təzahür xüsusiyyətləri
38. Hakimiyyətin resursları, funksiyaları və növləri
39. Siyasi hakimiyyətin daşıyıcıları və funksiyaları
40. M.Veberin hakimiyyət konsepsiyası

41. Siyasi hakimiyyətin məzmununa dair nəzəri konsepsiyalar
42. Siyasi elita və onun formalaşmasını şərtləndirən amillər
43. Siyasi elitanın təsnifatı və funksiyaları
44. Siyasi elita haqqında müasir nəzəriyyələr
45. Elitanın tipləri və seçilmə sistemləri
46. Siyasi liderlik: təsnifatı və funksiyalar
47. Ümumilli siyasi lider: Heydər Əliyev fenomeni
48. Müasir siyasi elmdə liderlik nəzəriyyəsi
49. Siyasi sistemin mahiyyəti və nəzəri modelləri
50. Siyasi sistem anlayışı: strukturu və funksiyaları
51. D.İstonun siyasi sistem nəzəriyyəsi
52. Q.Almondun funksional yanaşma modeli
53. K.Doyçun "Kibernetik yanaşma" modeli
54. Dövlətin mənşəyi, mahiyyəti və təkamül mərhələləri
55. Dövlətin mənşəyinə dair nəzəri konsepsiyalar
56. Hüquqi dövlətin mahiyyəti və başlıca əlamətləri
57. Vətəndaş cəmiyyətinin strukturu və inkişaf istiqamətləri
58. Siyasi rejimlərin mahiyyəti və təsnifatı
59. Totalitar rejimin xarakterik xüsusiyyətləri
60. Totalitarizm və avtoritarizmin əsas xüsusiyyətləri və fərqləri
61. Avtoritar siyasi rejim fərqləndirici xüsusiyyətləri
62. Demokratianın mahiyyəti və məzmunu
63. Demokratianın müasir formaları və konsepsiyaları
64. Demokratik tranzit: nəzəri modellər və konsepsiyalar
65. Müasir modernləşmənin başlıca istiqamətləri və modelləri
66. Oyunlar nəzəriyyəsi anlayışı və onun metodologiyası
67. Kommunikasiya nəzəriyyəsinin mahiyyəti və məzmunu
68. Siyasi texnologiyalar: strukturu və tipləri
69. Siyasi şüur anlayışı: strukturu, funksiyaları
70. Siyasi şüurun ideoloji komponenti
71. Siyasi mədəniyyətin tipləri və funksiyaları
72. Siyasi mədəniyyətin struktur ünsürləri və funksiyaları
73. Siyasi mədəniyyətin mahiyyəti və məzmunu
74. Siyasi ideologiya anlayışı və müasir ideoloji nəzəriyyələr
75. İdeologianın mahiyyətinə yanaşmalar
76. Siyasi konservatizm: tarix və müasirliyin vəhdəti
77. Sosialist ideologiyası və onun təzahür xüsusiyyətləri
78. Siyasi liberalizmin yeni istiqamətləri
79. Siyasi radikalizm
80. Sosialist ideologiyasında yeni konsepsiyalar
81. Siyasi ideologiya: xüsusiyyətləri və təsnifatı
82. Beynəlxalq münasibətlər anlayışı: tipləri və formaları
83. Beynəlxalq münasibətlərin başlıca nəzəriyyələri
84. Beynəlxalq münasibətlərdə siyasi realizm nəzəriyyəsi
85. Geosiyasi nəzəriyyə (Z.Bzejnski)
86. Sivilizasiyaların toqquşması nəzəriyyəsi(S.Xantinqton)

87. Beynəlxalq münasibətlər sistemi
88. Beynəlxalq münasibətlərdə yeni qaydalar
89. Müasir beynəlxalq münasibətlərin başlıca komponentləri
90. Beynəlxalq münasibətlərdə siyasi realizm və idealizm istiqaməti
91. Sivilizasiyaların toqquşması nəzəriyyəsi. S.Xantinqton
92. Müasir dünyada siyasi qaydaları müəyyənləşdirən amillər
93. Beynəlxalq təşkilatlar beynəlxalq münasibətlərin aktoru kimi
94. Siyasi münaqişələr:mahiyyəti,mənbəyi və həlli yolları
95. Terrorizm beynəlxalq münaqişələrin həllinə mənfi təsir göstərən amil kimi
96. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Cənubi Qafqazda yaranan yeni siyasi reallıqlar
97. Xarici siyasət anlayışı və funksiyaları
98. Xarici siyasətin məqsədi və vasitələri
99. Milli təhlükəsizliyin mahiyyəti və strukturu
100. Qlobal problemlərin siyasi aspektləri

Kafedra müdiri:

Əli Əhmədov

Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsi
Politologiya və sosiologiya kafedrası

5904.01 – SİYASİ İNSTİTUTLAR VƏ SİSTEMLƏR İXTİSASI ÜZRƏ
DOKTORANTURAYA QƏBUL İMTAHAN SUALLARI 2024

1. Siyasi elmin nəzəri-metodoloji əsasları
2. Siyasi sistemin öyrənilməsində sistem metodunun rolu
3. Siyasi texnologiyalar: strukturu və tipləri
4. Dövlət idarəçiliyin formaları
5. Siyasi elmin təşəkkülü və inkişafı
6. Azərbaycan Respublikasında dövlət hakimiyyəti orqanlarının sistemi
7. Siyasi təhlil: strukturu və xüsusiyyətləri
8. Siyasi rejimlərin mahiyyəti və təsnifatının meyarları
9. Vətəndaş cəmiyyətinə konseptual yanaşma
10. Siyasi qərarların mahiyyəti və hazırlanması texnologiyaları
11. Totalitar rejimin xarakterik xüsusiyyətləri
12. Vətəndaş cəmiyyətinin strukturu və inkişaf istiqamətləri
13. Qlobal problemlərin siyasi aspektləri
14. Siyasi partiyaların mənşəyi və mahiyyəti
15. Siyasi lider və onun portretinin yaradılması problemi
16. Türkiyə Respublikasının siyasi sistemində modernləşmə prosesi
17. Siyasi təhlil tətbiqi siyasi elm sahəsi kimi
18. Seçki sistemləri və onların ölçmə meyarları
19. Avtoritarizm və onun dəyişilməsi meyilləri
20. Azərbaycan Respublikasının siyasi sistemi
21. Demokratianın müasir formaları və konsepsiyaları
22. Siyasi sistemlərin təsnifatına yanaşmalar
23. Demokratik tranzit: nəzəri modellər və konsepsiyalar
24. Partiyaların fəaliyyətinin hüquqi tənzimlənməsi
25. Seçkilər demokratiyanın şərti və əlamətləridir
26. Müasir modernləşmənin başlıca istiqamətləri və modelləri
27. Qarışıq idarəçilik sisteminin səciyyəvi xüsusiyyətləri
28. Ombudsman təsisatının statusu və fəaliyyət mexanizmləri
29. Prezidentli və parlamentli respublika idarəetmə formasının fərqləndirici xüsusiyyətləri
30. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Cənubi Qafqazda yaranan yeni siyasi reallıqlar
31. Hüquqi dövlətin mahiyyəti və başlıca əlamətləri
32. Dövlətin ərazi siyasi quruluşu: mahiyyəti və xüsusiyyətləri
33. Seçkilər siyasi sistemin yeniləşməsi texnologiyasıdır
34. Azərbaycan Respublikasında siyasi sabitliyin möhkəmlənməsində siyasi liderlik amili
35. Qarışıq seçki sistemi və onun xüsusiyyətləri
36. Totalitarizm və avtoritarizmin əsas xüsusiyyətləri və fərqləri
37. Siyasət siyasi mənafeələr sferasıdır
38. Siyasi reklam: növləri və funksiyaları

39. Beynəlxalq təşkilatlar beynəlxalq münasibətlərin aktoru kimi
40. Siyasi sistemin mahiyyəti və nəzəri modelləri
41. Siyasi partiyaların təsnifatı və funksiyaları
42. Parlament başlıca demokratik təsisatdır
43. Siyasi qərar: qəbulu mərhələləri və reallaşma mexanizmi
44. Oyunlar nəzəriyyəsi anlayışı və onun metodologiyası
45. Siyasi sistem anlayışı: strukturu və funksiyaları
46. Partiya sistemlərinin mahiyyəti və onların inkişaf meyilləri
47. Beynəlxalq münaqişələr: mahiyyəti və həlli yolları
48. Dövlət hakimiyyətinin fəaliyyət mexanizmi
49. Parlament anlayışı: səlahiyyətləri və funksiyaları
50. Teokratik tipli dövlətlərin siyasi sistemi
51. Beynəlxalq münasibətlər anlayışı: tipləri və formaları
52. Azərbaycan Respublikasında müstəqil dövlət quruculuğu prosesi və Heydər Əliyev fenomeni
53. Azərbaycan Respublikasında prezident institutunun yaranması və inkişafı
54. Qanunvericilik hakimiyyətinin hakimiyyət bölgüsü sistemində yeri
55. Siyasət ictimai-siyasi fəaliyyət və elm kimi
56. Dövlətin mənsəyi, mahiyyəti və təkamül mərhələləri
57. Yerli özünüidarəetmə orqanlarının təşkili prinsipləri
58. D.İstonun siyasi sistem nəzəriyyəsi
59. Elitanın tipləri və seçilmə sistemləri
60. Milli maraq və qlobal siyasi problemlər
61. Geosiyasi nəzəriyyə(Bjezinski və başqaları)
62. Beynəlxalq münasibətlər sistemi
63. Beynəlxalq münasibətlərdə yeni qaydaları müəyyənləşdirən amillər
64. Q.Almondun "funksional yanaşma" modeli
65. K.Doyçun "kibernetik yanaşma" modeli
66. Azərbaycanda modernləşmənin səciyyəvi xüsusiyyətləri
67. Maraq qruplarının mahiyyəti və başlıca xüsusiyyətləri
68. Siyasi ideologiyanın səviyyələri
69. Partiya sistemlərinin təsnifatı
70. Partiya sistemlərinin inkişafında yeni meyillər
71. Siyasi təşkilatlar və hərəkətlər
72. Azərbaycan Respublikasında çoxpartiyalı sistemin formalaşması xüsusiyyətləri
73. Bələdiyyələr yerli özünüidarəetmə orqanı kimi
74. Siyasi hakimiyyət və onun legitimliyi problemi
75. Dövlətin ərazi-siyasi quruluşu anlayışı
76. Federasiyanın quruluşuna müxtəlif yanaşmalar
77. Unitar dövlətin mahiyyətinə müasir yanaşmalar
78. Siyasi hakimiyyətin inkişafında yeni meyillər
79. Siyasi təşkilatlar sosial təşkilatların spesifik növü kimi
80. Parlamənet anlayışı: quruluşu və fəaliyyət istiqamətləri
81. Seçki anlayışı: prinsipləri və funksiyaları
82. Seçki sistemi və onun həyata keçirilməsi mexanizmi
83. Siyasi sistemlərin müqayisəli təhlili

84. Siyasi sistemin mahiyyəti: strukturu və funksiyaları
85. Modernləşmənin müasir modelləri
86. Siyasi modernləşmə konsepsiyaları
87. Azərbaycan Respublikasının diplomatik, siyasi uğurları vətən müharibəsində qələbəni təmin edən əsas amillərdən biri kimi
88. Parlament idarəçiliyinin fərqləndirici xüsusiyyətləri
89. Siyasi təhlil və proqnozlaşdırma
90. Azərbaycanda parlament institutunun formalaşması prosesi
91. Elektron hökumətin əsas fəaliyyət prinsipləri
92. Dövlət idarəçiliyinin təşkilati funksiona strukturu
93. Demokratik siyasi rejimin inkişaf meyilləri
94. Kadr və kütləvi partiyalar haqqında müasir nəzəriyyələr
95. İnsan resurslarının idarə olunmasında innovativ yanaşmalar
96. Seçki texnologiyaları siyasi sistemin yeniləşməsi kimi
97. Seçki kampaniyalarının strategiya və taktikası
98. Milli Məclis qanunverici orqan kimi
99. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının hüquqi statusu
100. Milli dövlət quruculuğu prosesinin başlanması və yeni siyasi sistemin təşəkkülü prosesi

Kafedra müdiri:

Əli Əhmədov